

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr. 29

Nr. 4604

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 31 januari 1969 in de Trêveszaal
begonnen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: minister-president De Jong en de ministers
Bakker, De Block, Klompé, Lardinois, Polak,
Roolvink, Schut en Udink (Afwezig zijn de
ministers Beernink, Luns, Den Toom, Veringa
en Witteveen)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Van Es, Grapperhaus, Grosheide, Keyzer (bij
punt 2j), De Koster en Van Veen

Secretaris: drs. J. Middelburg

1 a. Notulen van de vergadering van 24 januari 1969

Na enige wijzigingen (zie bijlage I) vastgesteld.

1 b. Notulen van de vergadering van 27 januari 1969

De raad stelt deze notulen ongewijzigd
vast.

2. Mededelingen...

4. Buitenlands beleida. Asielaanvraag door de Chinese zaakgelastigde (Zie notulen m.r. 24 januari 1969, punt 4a)

Staatssecretaris De Koster acht het wenselijk dat naar aanleiding van het bericht in De Volkskrant over de bespreking van de onderhavige kwestie in een besloten bijeenkomst van de Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken de minister-president zich in verbinding stelt met de commissievoorzitter drs. Schmelzer en met de Kamervoorzitter mr. Van Thiel, aangezien het de bewindslieden onmogelijk wordt gemaakt geheime mededelingen te doen in deze commissie, als deze de volgende dag in de dagbladen worden gepubliceerd. De minister-president is voornemens hierover zo snel mogelijk met drs. Schmelzer te spreken. Spreker deelt in de middagvergadering mede dat is gebleken dat voor de tweede maal de microfoonverbinding naar de journalistenkamer niet was afgesloten. Weliswaar hadden de journalisten de afspraak gemaakt niets te publiceren over wat zij vernomen hadden, maar De Volkskrant heeft zich niet hieraan gehouden.

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Chinese zaakgelastigde die asiel heeft gevraagd niet voornemens is in Nederland te blijven. Het land waarheen hij wil vertrekken heeft gunstig gereageerd op een verzoek om asielverlening, maar na zijn vertrek zal pas een publikatie volgen, teneinde de druk op de nog aanwezige Nederlanders in Peking niet ernstiger te doen worden. De zaakgelastigde heeft zelf in Chinese karakters de verklaring afgelegd dat hij uit vrije wil zijn post in Den Haag heeft verlaten. Deze verklaring zal ook in Peking worden overhandigd. Minister Polak deelt mede dat in de Kamercommissie een publikatie omtrent deze affaire is toegezegd: spreker meent dat deze publikatie pas zal moeten verschijnen, als de betrokkene naar het nieuwe land van zijn bestemming onderweg is. De raad stemt hiermede in.

4 b. EEG-raad op 27 en 28 januari 1969

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de EEG-raad twee dagen in Brussel bijeen is geweest waarbij behalve de landbouwzaken het volgende is besproken. In de eerste plaats is de voortgang behandeld in de tabaksector. Vervolgens heeft spreker de nota die Nederland over de associatieaanvraag van Israël heeft ingediend nader toegelicht. Daarbij is spreker van Duitse en Belgische zijde

gesteund, maar de...

gesteund, maar de Franse delegatie heeft deze zaak open gehouden. Dezelfde delegatie heeft ook geweigerd akkoord te gaan met het verzoek van Zuid-Slavië dat een zeer passieve handelsbalans heeft om meer vlees in de EEG-landen (Italië) in te voeren. Spreker heeft geëist dat in de volgende vergadering een beslissing hierover zal worden genomen. Over de kwestie wie de onderhandelingen inzake vernieuwing van het associatieverdrag met de Yaoundé-landen zal moeten voeren deelt spreker het volgende mede. In de vorige vergadering had de Nederlandse delegatie de Europese Commissie gesteund tegen het Franse streven om de bevoegdheid van de Commissie de onderhandelingen te voeren aan te tasten. Ditmaal bleek de commissie zich neergelegd te hebben bij een regeling die aan het Franse standpunt voldoet. Bij de onderhandelingen op het niveau van de ambassadeurs zal nu niet de Commissie voorvoerder zijn, maar de voorzitter van het college van permanente vertegenwoordigers. Met deze regeling zijn vijf landen akkoord gegaan, doch spreker heeft zijn stem hieraan onthouden, omdat het Nederlandse parlement hiermee niet akkoord zal gaan. De voorzitter van de Commissie, Rey, vond dit vervelend, omdat hij nu in het Europese parlement door de Nederlandse parlementariërs ter verantwoording zal worden geroepen. In de volgende vergadering van de Europese raad zal spreker inlichtingen vragen aan de Franse delegatie naar aanleiding van het sluiten van het Frans-Russische handelsverdrag dat loopt tot 31 december 1974, dus ook na 1 januari 1970, als de gemeenschappelijke handelspolitiek in de EEG in werking treedt. Wat de toetreding van Groot-Brittannië en de drie andere kandidaatleden betreft herinnert spreker eraan dat er een Duits plan van vorig jaar op tafel ligt dat de Nederlandse delegatie als minimum heeft gekarakteriseerd. Daarnaast is er een Frans plan gekomen voor een arrangement dat niet alleen met de vier kandidaatlanden zou moeten worden aangegaan, maar waartoe ook andere Westeuropese landen, zoals Zweden en Zwitserland zouden kunnen toetreden. De permanente vertegenwoordigers hebben hierover mondeling verslag uitgebracht. Namens de Nederlandse delegatie heeft spreker verlangd dat er een band met de uiteindelijke toetreding tot de EEG moet zijn (en dat als met de genoemde vier landen een regeling is getroffen, bekeken kan worden of ook met landen als Zweden, Zwitserland en Oostenrijk enig arrangement mogelijk is). De Belgische en de Italiaanse delegaties hebben zich bij deze eis aangesloten. Van Duitse kant is voorgesteld dat men eerst de details van het Franse plan gaat bestuderen.

Minister Lardinois deelt mede dat in de landbouwraad in de eerste plaats is gesproken over koppeling van de landbouwprijzen voor het volgende jaar en het structuurplan. In een gesprek na afloop van deze raadszitting kondigde dr. Mansholt in een bijeenkomst met de zes ministers van landbouw aan dat er nieuwe voorstellen voor de landbouwprijzen van volgend jaar zouden komen; de vorige avond

heeft de Commissie...

→ deze bestissing indruist tegen de Nederlandse conceptie van de taak van de Commissie. Ook het Nederlandse parlement zou een dergelijke regeling niet willen aanvaarden.

heeft de Commissie echter besloten dat er geen nieuwe voorstellen zullen worden gedaan, doch dat dit aan de Europese raad zal worden overgelaten. Bij de discussies over het structuurplan is gebleken dat de meerderheid van de zes landen dit beleid als een nationale zaak ziet. Dit werd met name duidelijk gesteld door de Duitse en Franse delegaties. De Italiaanse zag echter wel veel in een gemeenschappelijk beleid terzake. De Nederlandse delegatie heeft zich vooral over de kosten kritisch uitgelaten. In de REZ heeft spreker reeds de verwachting uitgesproken dat in de Europese raad een band zou worden gelegd tussen de bezwaren tegen de hoge kosten en de handelspolitiek ten aanzien van derde landen. De Franse minister Debré heeft nu ook gesteld dat er in 1969 een verdergaande preferentie voor de EEG-landen zou moeten komen, waartegen de Duitse en de Nederlandse delegatie zich hebben verzet. Wat de procedure betreft is afgesproken dat het speciale landbouwcomité de structuurzaken zal voorbereiden, waarbij ook deskundigen van Financiën en Buitenlandse Zaken zullen worden betrokken, terwijl over andere punten (handelspolitiek, regionale politiek) de voorbereiding door de permanente vertegenwoordigers zal geschieden. De vorige dag heeft spreker de Kamercommissie voor landbouw ingelicht, waarna veel vragen werden gesteld naar aanleiding van het betoog van minister Witteveen in Brussel dat het landbouwbeleid te duur is.

Staatssecretaris De Koster constateert naar aanleiding van de discussies in Brussel dat de Nederlandse delegatie in 1969 een moeilijke tijd tegemoed gaat, vooral ook in het tweede halfjaar, als het voorzitterschap bij Nederland berust.

4 c. De situatie in het Midden-Oosten (Zie notulen m.r.
17 januari 1969, punt 3e)

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat in het Midden-Oosten de spanning is toegenomen door de executies in Irak. In het land zelf bestaan al geruime tijd spanningen, omdat een extreme groepering heeft getracht officieren van een andere groepering te vervangen, wat op tegenstand is gestuit. Na een proces dat zes weken heeft geduurd zijn 14 Irakezen geëxecuteerd onder wie negen joden. Aandere aangeklaagden, onder wie tien joden zijn vrijgesproken, terwijl tegen een aantal Irakezen nog een proces gaande is. Het Kamerlid Den Uyl heeft vragen gesteld waarom de Nederlandse regering deze executies niet openlijk heeft afgekeurd. De vorige

dag in de Kamercommissie...